

ב' בחשוון תשע"א
10 באוקטובר 2010
X10389

הביקוש למשלחי יד במגזר העסקי בשנים האחרונות מה הם משלחי היד להם היה ביקוש גבוה וביקוש נמוך?

רקע כללי

מאז שנת 2008 נחשף המשק הישראלי לתנודות כלכליות שבמהלכן הוא נקלע להאטה בשל משבר עולמי. ברבעונים האחרונים מתאוששת הפעילות הכלכלית במשק ומשתפר מאוד מצב שוק העבודה: חל גידול בתעסוקה וירידה משמעותיות בשיעור האבטלה. בהאטה כלכלית יורד הביקוש לעובדים ועימו יורד גם מספר המשרות הפנויות. המגמה הפוכה במצב של צמיחה.

גם במצב שבו המשק מאופיין במצב של האטה, ניתן למצוא לא אחת ביקוש גבוה למשלחי יד מסוימים, וכל שכן במצב של צמיחה. הניתוח שלפנינו מבקש לבחון, ברמת משלחי יד במגזר העסקי, לאלו ממשלחי היד היה ביקוש גבוה יחסי ולאילו משלחי יד נרשם ביקוש נמוך.

מטרת הסקירה

מטרת סקירה זאת היא לאפיין את המשרות שהיו המבוקשות ביותר במגזר העסקי במהלך השנתיים וחצי האחרונות, תוך שאנו בוחנים מספר פרמטרים היכולים להעיד על ביקוש מוגבר למקצועות מסוימים, או על משלחי יד בהם קיים קושי לאישי משרות פנויות לאורך זמן.

מקור נתונים

הנתונים בעבודה מבוססים על נתוני סקר מעסיקים במגזר העסקי שנערך מדי רבעון מאז 1997 בקרב כ-3,000 עסקים. במסגרת הסקר, מינהל מחקר וכלכלה בתמ"ת אוסף מכל עסק הנכלל במדגם נתונים על: המשרות הפנויות, משך הזמן שבו הן לא היו מאוישות, השכר המוצע בהן, משרות שאוישו, סוג האיוש (קבוע, זמני), השכר ההתחלתי במשרות שאוישו, משך הזמן שלקח לאישי משרה, עובדים שנפלטו מהעבודה, הסיבות לפליטת העובדים, וציפיות המעסיקים לשינויים בכ"א ובפעילות העסקית. במסגרת סקר מעסיקים אנו מודדים את הביקוש לעובדים במגזר העסקי ע"י מספר המשרות הפנויות. המשרות הפנויות נבחנות במספר רב של חתכים כגון: משלחי יד, ענפים כלכליים, גודל עסקים, מיקום גיאוגרפי ועוד.

משלחי היד בסקר המעסיקים מסווגים ברמה של שלוש ספרות עפ"י סיווג הלמ"ס. במסגרת הניתוח, נעשה שימוש גם במספר המועסקים לפי משלח יד שנלקח מתוך סקר כ"א של הלמ"ס לשנת 2009.

מתודולוגיה

את הבדיקה אנו מבצעים ע"י בחינה של ארבעה פרמטרים היכולים להעיד כל אחד בתחומו על לחצי ביקוש לעובדים. ארבעת הפרמטרים אותם אנו בוחנים הינם:

(1) ביקוש מוחלט - כמות המשרות הפנויות – מהי הכמות הממוצעת של משרות פנויות שהיו במהלך התקופה בכל משלח יד. ככל שמספר המשרות הפנויות גבוה יותר, כך אנו מעריכים כי קיים ביקוש גבוה יותר למשלח היד.

(2) ביקוש יחסי - שיעור המשרות הפנויות - מהו שיעור המשרות הפנויות מתוך המועסקים בכל משלח יד. הכוונה היא לראות מהם משלחי היד בהם קיים ביקוש יחסי גבוה. כך למשל, ביקוש ל- 1,000 משרות פנויות במשלח יד בו מועסקים 10 אלפים עובדים מעיד על ביקוש יחסי גבוה הרבה יותר מהביקוש במשלח יד בו קיימות 2,000 משרות פנויות ומועסקים במשלח היד 100,000 עובדים.

(3) השכר המוצע במשרות פנויות – מהו השכר המוצע במשרה פנויה. אנו מניחים ששכר גבוה המוצע¹ במשרות פנויות מעיד על רמה גבוהה יותר של ביקוש, זאת בהנחה שקיימת במשלח היד תחרות גבוהה יותר בין מעסיקים על עובדים, והמעסיקים מנסים למשוך אותם ע"י שכר גבוה יותר.

(4) משך הזמן בו משרות היו פנויות – אנו מודדים עבור המשרות הפנויות את משך הזמן הממוצע בשבועות בו הן היו פנויות. משך זמן ארוך יותר מעיד על קושי רב יותר באיוש משרות פנויות.²

ראשית נבחן כל אחד מהקריטריונים הנ"ל בנפרד. לאחר מכן, על מנת להגדיר את משלחי היד המבוקשים ביותר, נבחן מהם משלחי היד הממוקמים בשליש העליון ברוב הקריטריונים. הבחינה כוללת 10 רבעונים, מתחילת שנת 2008 עד מחצית 2010. תקופה זו כוללת הן את תקופת המשבר הכלכלי שהחל בסוף שנת 2008, והן את התקופה שקדמה למשבר ואת התקופה לאחריו, כך שניתן לראות איזה משלחי יד נותרו מבוקשים לאורך זמן והוצע בהם שכר גבוה, גם כאשר לוקחים בחשבון את תקופת המשבר ואת התקופה לפניו ואחריו. מכיוון שהדיווח במסגרת סקר המעסיקים כולל התייחסות למאות משלחי יד שונים, בחרנו להתמקד באלו שהיו בהם לפחות 400 משרות פנויות בממוצע יומי במשך התקופה הנבדקת (33 משלחי יד), ועליהם ערכנו את כל הבדיקות.

ביקוש מוחלט - כמות המשרות הפנויות

הבדיקה הראשונה היתה של מספר המשרות הפנויות בממוצע יומי, מתחילת 2008 ועד מחצית 2010, לפי משלחי יד. אנו מניחים שככל שמספר המשרות הפנויות גבוה יותר כך נפוץ יותר הביקוש למשלח היד. משלחי היד בהם נרשם המספר הגבוה של משרות פנויות היו מוכרים וזבנים (3,128 משרות פנויות בממוצע), עובדי מטבח וניקיון (2,989), מלצרים (2,661), סוכני מכירות (2,465), עובדים בלתי מקצועיים בבינוי (2,379), מסגרים (1,803), נהגי משאיות (1,789) וחשמלאים (1,470). הרשימה המלאה מוצגת בלוח 1 בו מוצגים כל משלחי היד עם ביקוש ממוצע של לפחות 400 משרות פנויות. המספר הממוצע של משרות פנויות במגזר העסקי בתקופה הנ"ל עמד על כ- 55 אלף, כאשר המספר הגבוה ביותר נרשם ברבעון הראשון של 2008 (89 אלף) והמספר הנמוך ביותר ברבעון השני של 2009 (33 אלף).

¹ הנתונים לגבי זמן החיפוש לאיוש משרה וגובה השכר המוצע אינם מלאים והם מדווחים בכ- 70% - 80% מהמקרים. הבדיקה העלתה שאין בכך כדי להטות את הנתונים.

² הנתונים לגבי זמן החיפוש לאיוש משרה וגובה השכר המוצע אינם מלאים והם מדווחים בכ- 70% - 80% מהמקרים. הבדיקה העלתה שאין בכך כדי להטות את הנתונים.

לוח 1: מספר המשרות הפנויות לפי משלחי יד, 2008 עד מחצית ראשונה 2010

שם	קוד למ"ס	משרות בממוצע	שם	קוד למ"ס	משרות בממוצע
מוכרים וזבנים בחנויות	420	3,128	בנאים	691	675
עובדי מטבח וניקיון	911	2,989	טייחים	694	658
מלצרים	444	2,661	פקידי משרד	372	636
סוכני מכירות	411	2,465	מחסנאים	341	625
ע. בלתי מקצועיים בבינוי	971	2,379	עובדים בגידול פרחים ומשתלות	502	585
מסגרים	616	1,803	מהנדסי מחשבים	27	565
נהגי משאיות	844	1,789	עובדים בלתי מקצועיים באריזה	951	559
מטפלים סיעודיים	451	1,745	מנהלי חשבונות	310	510
חשמלאים	641	1,690	שרברים	701	497
הנדסאי מחשב וטכנאי מחשב	130	1,670	סבלים	942	489
עובדי ביטחון	463	1,145	עובדים בסיזור		
רתכים	613	1,128	סחורות	953	462
טבחים	443	972	קוטפים ואוספים	950	460
טפסנים	697	960	ע. בלתי מקצועיים		
נהגי אוטובוסים	843	875	בחקלאות	970	454
שליחים	932	843	אקדמאים במדעי המחשב	15	415
מזכירות	331	778	קופאים	321	408
			רצפים	692	406

מקור: סקר מעסיקים, מינהל מחקר וכלכלה, משרד התמ"ת.

ביקוש יחסי - שיעור המשרות הפנויות

הבדיקה השניה היתה של שיעור המשרות הפנויות יחסית למספר המועסקים באותו משלח יד. הכוונה היא לבדוק באלו משלחי יד קיים יחסית ביקוש רב יותר לעובדים. לצורך זה חלקנו את מספר המשרות הפנויות במספר המועסקים בכל משלח יד. הבדיקה נערכה עבור משרות פנויות בהן יש לפחות 400 משרות בממוצע. אנו מניחים כי חלק גדול מהמועמדים למשרות הפנויות יכול לבוא מתוך המועסקים הקיימים ובכל מקרה מספר המועסקים הקיים באותו משלח יד יכול להעיד על "גודל השוק". כך למשל, ביקוש ל-1,000 משרות פנויות במשלח יד בו מועסקים 10,000 עובדים (ביקוש יחסי של 10%), מעיד על ביקוש יחסי גבוה, הרבה יותר מאשר במשלח יד בו קיימות 2,000 משרות פנויות ו-100,000 עובדים (ביקוש יחסי של 2%). הבדיקה העלתה שיעור גבוה של ביקוש במשלחי היד הבאים: עובדים בלתי מקצועיים בבינוי (שיעור משרות פנויות מתוך המועסקים של 76.8%), רתכים (15.9%), שליחים (14.3%), קוטפים ואוספים (9.6%), עובדים בלתי מקצועיים בחקלאות (9.4%), טפסנים (8.8%), רצפים (7.8%) ונהגי אוטובוס (7.1%).

השיעור הממוצע של משרות פנויות מכלל המועסקים במגזר העסקי עמד בתקופה זאת על 2.4%.

לוח 2 - שיעור המשרות הפנויות לפי משלחי יד, 2008 - מחצית ראשונה 2010

שם	קוד למ"ס	שיעור המשרות	משרות בממוצע	מועסקים באלפים
עובדים בלתי מקצועיים בנינוי ³	971	76.8%	2,379	3.1
רתכים	613	15.9%	1,128	7.1
שליחים	932	14.3%	843	5.9
קוטפים ואוספים	950	9.6%	460	4.8
עובדים בלתי מקצועיים בחקלאות	970	9.4%	454	4.8
טפסנים	697	8.8%	960	10.9
רצפים	692	7.8%	406	5.2
נהגי אוטובוסים	843	7.1%	875	12.4
סבלים	942	6.9%	489	7.1
מסגרים	616	6.6%	1,803	27.3
מלצרים	444	6.5%	2,661	41.1
עובדים בגידול פרחים ומשתלות	502	6.4%	585	9.2
טייחים	694	6.2%	658	10.6
חשמלאים	641	5.4%	1,690	31.2
טבחים	443	5.1%	972	18.9
סוכני מכירות	411	5.0%	2,465	49.3
נהגי משאיות	844	5.0%	1,789	35.8
עובדים בלתי מקצועיים באריזה	951	4.7%	559	11.8
עובדי מטבח וניקיון	911	4.4%	2,989	68.7
שרברים	701	4.0%	497	12.3
מהנדסי מחשבים	27	3.3%	565	17.2
עובדי ביטחון	463	3.1%	1,145	37.4
בנאים	691	2.9%	675	23.6
עובדים בסידור סחורות	953	2.8%	462	16.6
הנדסאי מחשב וטכנאי מחשב	130	2.5%	1,670	67.9
מטפלים סיעודיים	451	2.3%	1,745	76.2
מוכרים וזבנים בחנויות	420	2.3%	3,128	138.5
קופאים	321	2.2%	408	18.6
מחסנאים	341	1.9%	625	32.4
אקדמאים במדעי המחשב	15	1.8%	415	23.3
פקידי משרד	372	1.1%	636	60.4
מזכירות	331	1.0%	778	81
מנהלי חשבונות	310	0.8%	510	60.8

³ השעור הגבוה של משרות פנויות לעובדים בלתי מקצועיים בבנייה, מכלל המועסקים נובע משתי סיבות. הראשונה קשורה לכך שהמשרות הפנויות כוללות גם ביקוש לעובדים זרים ופולשת'נאים שאינם נכללים בסך המועסקים. הסיבה השנייה קשורה לכך שחלק מהמעסיקים מחפש עובדי בנייה ללא הגדרה מקצועית ספציפית ולא כולם בהכרח בלתי מקצועיים.

שכר ממוצע המוצע במשרה פנויה

הפרמטר הבא שבחנו היה השכר הממוצע המוצע במשלחי היד השכיחים. אנו מניחים ששכר גבוה יותר למשרות פנויות מעיד על רמה גבוהה יותר של ביקוש, בשל התחרות הגבוהה יותר בין מעסיקים על עובדים והניסיון למשוך את העובדים ע"י שכר גבוה יותר. ראוי לזכור כי התחרותיות היא אחד הגורמים המשפיעים על השכר אבל לא הגורם היחיד. כך למשל יהיה השכר המוצע במשלחי יד אקדמאים גבוה הרבה יותר מאשר במשלחי יד של עובדים בלתי מקצועיים, גם אם יהיו ביקושים גבוהים הרבה יותר לעובדים בלתי מקצועיים מאשר לעובדים אקדמאים. אולם בין העובדים הבלתי מקצועיים, אנו מניחים כי לחצי ביקוש יגררו שכר גבוה יותר במקצועות מסוימים.

השכר המוצע עבור כל המשרות הפנויות שהיו בהן מעל 400 משרות פנויות בממוצע בתקופה שנבדקה מוצג בלוח 3. הטבלה מדורגת ממשלחי היד בעלי השכר הגבוה ביותר ועד משלחי היד עם השכר הנמוך ביותר. ניתן לראות כי רק בשלושה משלחי יד, שרוב המועסקים בהם עובדים בענפי ההי-טק, מוצע בממוצע שכר מעל 10,000 ש"ח: מהנדסי מחשבים אקדמאים (16,907 ש"ח), אקדמאים במדעי המחשב (13,403 ש"ח) והנדסאי וטכנאי מחשב (12,400 ש"ח). נמצאו גם משלחי יד של עובדים מקצועיים אשר הביקוש להם גבוה יחסית וגם בהם מוצע שכר גבוה יחסית למשרות פנויות והם: נהגי משאיות (6,472 ש"ח), רתכים (6,244 ש"ח), שרברבים (5,674 ש"ח), בנאים (5,433 ש"ח) ומסגרים (5,327 ש"ח).

מאידך, קיימת קבוצה רחבה של משלחי יד שבהם מוצעים משרות רבות בהן השכר קרוב מאוד לשכר המינימום. בולטים בקבוצה זאת משלחי היד של: עובדים בלתי מקצועיים באריזה (3,982 ש"ח), עובדים בסידור סחורות (4,118 ש"ח), מטפלים סיעודיים (4,193 ש"ח), קופאים (4,246 ש"ח), מוכרים וזבנים בחנויות (4,317 ש"ח) ועובדי מטבח וניקיון (4,322 ש"ח).

השכר הממוצע המוצע בכלל המשרות הפנויות עמד על 5,355 ש"ח ואילו השכר החציוני עמד על 4,475 ש"ח.

לוח 3 - שכר חודשי מוצע למשרה פנויה לפי משלחי יד 2008 – מחצית ראשונה 2010

שם	קוד למ"ס	שכר מוצע חודשי	שם	קוד למ"ס	שכר מוצע חודשי
מהנדסי מחשבים	27	16,907	מנהלי חשבונות	310	4,885
אקדמאים במדעי המחשב	15	13,403	מחסנאים	341	4,820
הנדסאי מחשב וטכנאי מחשב	130	12,400	פקידי משרד	372	4,813
נהגי משאיות	844	6,472	עובדים בלתי מקצועיים		
רתכים	613	6,244	בחקלאות	970	4,645
רצפים	692	6,205	עובדים בגידול פרחים		
שרברבים	701	5,674	ומשתלות	502	4,555
סוכני מכירות	411	5,437	מזכירות	331	4,512
בנאים	691	5,433	סבלים	942	4,466
מסגרים	616	5,327	מלצרים	444	4,424
טבחים	443	5,317	עובדי ביטחון	463	4,380
חשמלאים	641	5,286	קוטפים ואוספים	950	4,350
טייחים	694	5,201	עובדי מטבח וניקיון	911	4,322
טפסנים	697	5,116	מוכרים וזבנים בחנויות	420	4,317
נהגי אוטובוסים	843	5,068	קופאים	321	4,246
שליחים	932	5,024	מטפלים סיעודיים	451	4,193
עובדים בלתי מקצועיים			עובדים בסידור סחורות	953	4,118
בניוי	971	4,996	עובדים בלתי מקצועיים		
			באריזה	951	3,982

מקור: סקר מעסיקים, מינהל מחקר וכלכלה, משרד התמ"ת

משך זמן חיפוש עובד למשרה פנויה

המשתנה האחרון אותו בחנו היה משך הזמן הממוצע בשבועות בו המשרות היו פנויות. משך זמן ארוך יותר מעיד על קושי רב יותר באיוש משרות פנויות. אנו יודעים כי בתקופות בהם קיימים לחצי ביקוש לעובדים, ייקח למעסיקים זמן ארוך יותר למצוא עובדים, ובתקופות בהם הביקוש לעובדים נמוך והיצע העובדים גבוה, יהיה משך זמן האיוש קצר הרבה יותר. משך זמן חיפוש ארוך איפיון את המשרות הפנויות במשלחי יד של: שרברבים (7.6 שבועות בממוצע של משרות פנויות), רצפים (7.3), עובדים בגידול פרחים (6.8), נהגי משאיות (6.2), עובדים בלתי מקצועיים בנינוי (5.1), מסגרים (5.0) ואקדמאים במדעי המחשב (4.7).

לוח 4 - משך זמן ממוצע באיוש משרה פנויה לפי משלחי יד, 2008 – מחצית ראשונה 2010, בשבועות

שם	קוד למ"ס	משך איוש בשבועות	שם	קוד למ"ס	משך איוש בשבועות
הנדסאי מחשב וטכנאי					
שרברבים	701	7.6	מחשב	130	3.5
רצפים	692	7.3	נהגי אוטובוסים	843	3.3
עובדים בגידול פרחים					
ומשתלות	502	6.8	מלצרים	444	3.3
נהגי משאיות	844	6.2	מזכירות	331	3.2
עובדים בלתי מקצועיים					
בנינוי	971	5.1	מוכרים וזבנים בחנויות	420	3.2
מסגרים	616	5.0	פקידי משרד	372	3.2
אקדמאים במדעי המחשב	15	4.7	עובדי מטבח וניקיון	911	3.0
בנאים	691	4.3	מטפלים סיעודיים	451	2.8
טייחים	694	4.2	עובדים בסידור סחורות	953	2.8
מהנדסי מחשבים	27	4.0	מחסנאים	341	2.7
ע. בלתי מקצועיים					
חשמלאים	641	3.9	בחקלאות	970	2.7
סוכני מכירות	411	3.8	עובדי ביטחון	463	2.3
ע. בלתי מקצועיים					
מנהלי חשבונות	310	3.7	באריזה	951	2.1
רתכים	613	3.6	קוטפים ואוספים	950	2.1
טפסנים	697	3.6	קופאים	321	2.0
סבלים	942	3.6	שליחים	932	2.0
טבחים	443	3.6			

מקור: סקר מעסיקים, מינהל מחקר וכלכלה, משרד התמ"ת

המקצועות המבוקשים ביותר והפחות מבוקשים

הניסיון לקבוע את רמת הביקוש למשלחי היד השונים אינו פשוט. כל אחד מארבעת הפרמטרים שהצגנו בוחן פן מסוים של הביקוש לעובדים. כדי לבחון מהם המקצועות המבוקשים יותר ומהם המקצועות המבוקשים פחות, דירגנו את כל משלחי היד על פי כל הקריטריונים שבחנו: ביקוש מוחלט, ביקוש יחסי, שכר מוצע במשרה פנויה ומשך זמן בו המשרה הייתה פנויה, מהמבוקשים ביותר (1) עד למבוקשים פחות (33). הגדרנו את המקצועות המבוקשים ככאלו שמופיעים בשליש העליון של לפחות שלושה מתוך ארבעת הקריטריונים לביקוש. המקצועות המבוקשים פחות הוגדרו ככאלה שהופיעו בשליש התחתון של לפחות שלושה מתוך ארבעה הקריטריונים לביקוש.

מניתוח הנתונים אנו למדים כי משלחי היד בעלי הביקוש הגבוה ביותר היו אלו של: מסגרים, נהגי משאיות, רצפים, עובדים בלתי מקצועיים בבינוי, ורתכים.

משלח היד של מסגרים מדורג כשישי בביקוש המוחלט, עשירי בביקוש היחסי, עשירי בשכר ושביעי במשך זמן החיפוש. נהגי משאיות מופיעים במקום השביעי בביקוש המוחלט, ובמקום הרביעי בשכר ובמשך זמן החיפוש. רצפים מופיעים במקום השביעי בביקוש היחסי, שני בשכר, ושישי במשך זמן החיפוש. עובדים בלתי מקצועיים בבינוי מופיעים במקום החמישי בביקוש המוחלט, במקום הראשון בביקוש היחסי, ובמקום השישי בשכר. רתכים מופיעים במקום ה-12 בביקוש המוחלט, במקום השני בביקוש היחסי, ובמקום החמישי בשכר.

המקצועות המבוקשים פחות הינם אלו של: קופאים, עובדים בסידור סחורות, עובדים בלתי מקצועיים באריזה, מחסנאים ומזכירים.

כאשר בחנו למי מארבעת הפרמטרים יש את המשקל הגבוה ביותר בסינון משלחי היד על פי רמת הביקוש, ראינו כי אם ניקח את השליש העליון של משלחי היד לפי הביקוש המוחלט (11 משלחי יד), ויותר בו שלושה משלחי יד שהם גם בשליש העליון של הביקוש היחסי, ארבעה משלחי יד שהם גם בשליש העליון של השכר, ושלושה משלחי יד שהם בשליש העליון לפי משך זמן החיפוש. מכך אנו למדים שלקריטריונים שנבחנו יש משקל דומה בסינון המשתנים. בדקנו גם את המתאם בין המשתנים ומצאנו כי הוא נמוך יחסית, עובדה המצביעה על התרומה הייחודית של כל מהקריטריונים.

כפי שצינו, השכר המוצע במשרות פנויות יכול להיות קריטריון בעייתי יותר מהקריטריונים האחרים, מכיוון שהוא יכול להיות מושפע מגורמים נוספים מעבר ללחצי ביקוש. כך לדוגמא, השכר במשלחי היד האקדמאים יהיה גבוה כמעט תמיד מהשכר במשלחי היד הבלתי מקצועיים, גם אם לחצי הביקוש במשלחי הבלתי מקצועיים יהיו גבוהים הרבה יותר. קריטריון השכר משפיע הרבה יותר בקרב מקצועות הדומים יותר מבחינת ההשכלה והניסיון הנדרש. בדקנו גם מה קורה אם נשמיט את קריטריון השכר ונבחר רק בשלושה קריטריונים (ביקוש מוחלט, ביקוש יחסי ומשך הזמן הממוצע בו משרה פנויה). הבדיקה העלתה שרשימת המקצועות המבוקשים ביותר תישאר כמעט זהה ויותר בה כל משלחי היד שצינו: מסגרים, נהגי משאיות, רצפים, עובדים בלתי מקצועיים בבינוי ורתכים. משלח היד היחידי שיתווסף במקרה זה יהיה של מלצרים.

לוח 5: דירוג משלחי היד לפי קריטריוני הביקוש¹ – דירוג 1 מעיד על הביקוש הגבוה ביותר ודירוג 33 על

הנמוך ביותר

מס' ד"	משלח יד	קוד למ"ס	דירוג ביקוש מוחלט	דירוג ביקוש יחסי	דירוג שכר	דירוג משך זמן
<u>ביקוש גבוה</u>						
1	מסגרים	616	6	10	10	7
2	נהגי משאיות	844	7	17	4	4
3	עובדים בלתי מקצועיים בבינוי	971	5	1	17	6
4	רצפים	692	33	7	6	2
5	רתכים	613	12	2	5	15
<u>ביקוש ממוצע</u>						
1	בנאים	691	18	23	9	9
2	הנדסאי מחשב וטכנאי מחשב	130	10	25	3	19
3	חשמלאים	641	9	14	12	12
4	טבחים	443	13	15	11	18
5	טייחים	694	19	13	13	10
6	טפסנים	697	14	6	14	16
7	מהנדסי מחשבים	27	23	21	1	11
8	מוכרים וזבנים בחנויות	420	1	27	29	23
9	מטפלים סיעודיים	451	8	26	31	25
10	מלצרים	444	3	11	25	21
11	מנהלי חשבונות	310	25	33	18	14
12	אקדמאים במדעי המחשב	15	31	30	2	8
13	נהגי אוטובוסים	843	15	8	15	20
14	סבלים	942	27	9	24	17
15	סוכני מכירות	411	4	16	8	13
16	עובדי ביטחון	463	11	22	26	29
17	עובדי מטבח וניקיון	911	2	19	28	24
18	עובדים בגידול פרחים ומשתלות	502	22	12	22	3
19	עובדים בלתי מקצועיים בחקלאות	970	30	5	21	28
20	פקידי משרד	372	20	31	20	5
21	קוטפים ואוספים	950	29	4	27	31
22	שליחים	932	16	3	16	33
23	שרברים	701	26	20	7	1
<u>ביקוש נמוך</u>						
1	מזכירות	331	17	32	23	22
2	מחסנאים	341	21	29	19	27
3	עובדים בלתי מקצועיים באריזה	951	24	18	33	30
4	עובדים בסידור סחורות	953	28	24	32	26
5	קופאים	321	32	28	30	32

(1) לפחות 400 משרות פנויות בממוצע

סיכום

בעבודה זאת בחנו מהם משלחי היד המבוקשים ביותר בשנים האחרונות, לפי פרמטרים של ביקוש מוחלט (מספר המשרות הפנויות בממוצע), ביקוש יחסי (שיעור משרות פנויות מתוך המועסקים במשלח היד), השכר המוצע במשרה הפנויה, ומשך הזמן הממוצע בו המשרה הייתה פנויה. הבדיקה נערכה על תקופה בה המשק היה הן בתקופת גאות והן בתקופת שפל.

כל אחד מארבעת הפרמטרים שבחנו מעיד על פן אחר של לחצי ביקוש לעובדים. נמצאו מספר משלחי יד שמוקמו גבוה יחסית בכל, או במרבית, הפרמטרים הנ"ל, ממצא המצביע על ביקוש גבוה למשלחי יד אלה ועל קושי יחסי באיוש המשרות, הן בתקופות צמיחה של המשק והן בתקופות שפל. בין משלחי היד המבוקשים בולטים: מסגרים, נהגי משאיות, רצפים, עובדים בלתי מקצועיים בנינוי, ורתכים. משלחי היד בהם נרשמו לחצי הביקוש הנמוכים ביותר היו: קופאים, עובדים בסידור סחורות, עובדים בלתי מקצועיים באריזה, מחסנאים ומזכירים.